GAZETA KRAKOWSKA

Nro. 53

W Niedziele Dnia 2. Lipca 1797.

ROZPORZĄDZENIE

C. K. Pełnomocney zadworney Kommissyi Gallicyi zachodniey.

Ukryty maiątek bywszego rewolucyynego rządu ma bydź wyiawiony.

Ponieważ rozmaite u osób prywatnych utaione pieniądze i kosztowne rzeczy dotąd odkryte zostały, które na poparcie przeszłey insurrekcyi przeznaczone były, a z tąd dorozumiewać się potrzeba, że więcey ieszcze summ w gotowiznie, kosztownych rzeczy, broni, effektów i sprzętów w ręku osób prywatnych, tudzież w klasztorach ukrytych bydź może, które właściwym maiątkiem bywszego rewolucyynego rządu są; przeto rozporządza się ninieyszym na mocy naywyzszey w dniu 24 kwietnia zapadłey rezolucyi, iż każdy szczegulny kraiowy mieszkaniec, każde także duchowne lub świeckie zgromadzenie bez wyiątku obowiązane bydź ma, o znayduiącym się w ręku ich depozycie, czyli ten z gotowych pieniędzy, obligacyów albo zapisów, kosztownych rzeczy, broni lub z innych iakichkolwiek bądź effektów złożony iest, ieśli takowy na poparcie insurrekcyi przeznaczony był, przeto iako własność zgasłego rewolucyynego rządu uważany bydź ma, od daty publikacyi ninieszego rozporządzenia w ciągu trzech miesięcy tym pewniey urząd cyrkularny przełożony uwiadomić i podług dyspozycyi tegoż ostatniego natychmiast w naturze oddać, ile w przeciwnym przypadku ci, którzyby ninieysze rozporządzenie iak nayściśley niedopełnili, za utaiony i potym w iakikolwiek bądź sposób odkryty tym podobny maiątek złożeniem podwoyney wartości w gotowych pieniądzach, albo gdyby strona wypadaiącą pieniężną summę z maiątku własnego nie była w stanie wyliczyć, w inny iaki przyzwoity sposób, którego oznaczenie rząd kraiowy sobie zachowuie, ukarani bydź maią. Przeciwnie zaś przyrzeka się ninieyszym każdemu przyzwoita nadgroda, ktobykolwiek takowe utaione pieniądze i kosztowne rzeczy odkrył i do wydobycia tychże przez swe pewne doniesienie sposobność podał.

W Krakowie dnia 5 Maia 1797 roku.

Jan Wacław baron de Margelik,
J. C. K. Apostolski Mosci pełnomocny Kommissarz.

Jan Edler von Platzer.

Z Neuwied d. 14. Czerwca.

Tuteysze nasze pismo przywodzi narzekania starego iednego plebana.

Stary ieden pleban z niższego Renu żalił się nie dawno przedemną na nieszczęście, w które go teraźnieysza woyna wtrąciła. Ja byłem, mowi, tak dobry, tak szczery Niemiec, że kiedy nas Król Pruski w Ratysbonie po staro Niemiecku wezwał: "Kto nie iest znami, iest przeciwko nam," ia moim owieczkom co dzień Niemiecką iedność, i Niemieckiego ducha narodowego w głowę wbiiałem. "Słuchaycie miłe dzieci! kto nie iest znami, iest przeciwko nam. "Życzyłbym sobie iednak wiedzieć, mowi daley stary pleban, kto był przyczyną złamania tego hasła — Moy przyiacielu odpowiedziałem mu, to nieszczęście ma długi, tak iest długi wątek. Ktoż rewolucyą we Francyi zrobił? Anglia. Ktoż Tulon zdobył, Francuzką tam marynarkę zniszczył i sromotnie tę fortecę opuścił? Anglicy. Ktoż jakobinow swary utrzymywał, a kiedy się zrobili mocnemi innych przeciwko nim płacił? mówią że Anglia. Ktoż dom Austryacki w woynę wplątał, w niey utrzymał i zachęcał? zapewne Anglia. A ktoż w Anglii te piękne rzeczy prowadził? minister Pitt. Więc Mci Xże Plebanie! przywiązanie twoie do hasła: Kto nie iest znami, iest przeciwko nam, że się nie udało, trzeba P. Pittowi przypisać. O konie twoie, gęsi, kapłony; krowy, dzwony, stołki, wino i wszystko co ci zabrano, winieneś się ministrowi Pittowi upomnieć. On był naypierwszą przyczyną twego nieszczęścia; on go zawsze pomnażał; on pracował nad zniszczeniem wszystkich, a podniesieniem Anglii; — iemu czyń zarzuty. Wszyscy wielcy mężowie w innych kraiach Europy nic nie znaczyli, i iego humoru słuchać musieli. Ey, ey, krzyknął stary pleban, ten człowiek musi bydź albo Mesiasz, albo Antychryst, to widać z iego polityczney nauki!

Z Londynu d. 9. Czerwca.

Wczoray odebrał nasz rząd na przybyłem okręcie na Dower z pokoiową banderą z Kale odpowiedź od Francuzkiego dyrektoryatu, na depesze lorda Grenville względem odnowienia negocyacyi pokoiu. Treść odpowiedzi iest: że dyrektoryat nakłania się do podobnych negocyacyy i że mile nowego pełnomocnika Angielskiego przyymie. W mieście Barthelemiego do dyrektoryatu utwierdza tu nadzieie pokoiu; mieszkał dawniey wiele lat w Anglii. Lord St. Helens znaydował się w tych dniach na długiey gabinetowey konferencyi. Nim do Paryża iako negocyator odiedzie maią wprzód byoź, iak słychać, przedugodne artykuły pokoiu przez P. Trevor naszego posła w Turynie negocyowane; instrukcye do tych przedugodnych artykułów iuż są napisane. Pogłoska, iakoby iuż od dyrektoryatu paszporta dla nowego Angielskiego pełnomocnika przysłane były, potrzebuie potwierdzenia.

Oto są naynowsze wiadomości o zbuntowaney flocie przy Nore:

Nadzwyczayna dworska gazeta pod d. 7 Czerwca mieści w sobie dwie deklaracye. W pierwszey umocnił Król kommissarzy admiralicyi deklarowania maytków na zbuntowanych okrętach w stanie buntu, i wszystkich poddanych królewskich od wszelkiey z niemi kommunikacyi ostrzeżenia; przytym, ieżeliby się poiedyńczo, który okręt lub iaka część maytków

poddała, tych przyiąć i zadeklarować, że do swoich obowiązków powrócili, i za ninieyszą deklaracyą od przepisanych w akcie kar ile K. Jmć za dobre uzna wolni są. Druga deklaracya kommissarzy admiralicyi W. Brytanii i Irlandyi, iest w tych słowach zawarta:

Na mocy gabinetowego rozkażu Króla Jmć pod d. 6 czerwca i stosownie do aktu zabraniaiącego wszelkiey kommunikacyi z pewnemi woiennemi okrętami i dla przytłumienia ich buntu deklaruiemy tu, że maytkowie na 20 okrętach, którzy się za kupienie i bunt winnemi stali, i ieszcze przy tym obstaią, w prawdziwym stanie buntu się znayduią; i stosownie do rozrządzeń owego aktu ostrzegamy wszystkich poddanych Królewskich, aby się od wszelkiey kommunikacyi z temi maytkami wstrzymali; i oznaymuiemy tu, że na mocy tego, każdy człowiek wiadomie i rozmyślnie utrzymuiący kommunikacyą czy osobiście, czy listownie, czy przez poselstwa lub iakimkolwiek bądź sposobem z maytkami lub iakąkolwiek osobą na okrętach, po sądowem przekonaniu iako winny śmiercią ukarany zostanie; i że gdyby kto wiadomy od dnia dzisieyszego takowem ludziom żywności albo pomocy dodawał, równo śmiercią ukarany będzie; daley, że wszystkie należące się zapłaty i zezwolenia tym okrętom od tego dnia ustaią; a zatym żołd i pryzowe pieniądze, prawa i dobrodzieystwa, do których pod czas służby iako Królewscy maytkowie prawo mieli, utracaią i wszystkie osoby, które po oznaymieniu tey deklaracyi na wspomnionych okrętach dobrowolnie się zostaną, za przekonaniem sądowem iako rozboynicy morscy obwinieni i śmiercią ukarani będą. "Nakoniec przytaczaią w tey deklaracyi, że wice admirał Buckner maiący naywyższą kommendę nad okrętami na rzecze Medway i nad znakami nad Nore, iest umocowany do traktowania z maytkami wyżey wspomnioney flotty, wydania w tey mierze rozkazow &c.

Wczoray przybył kapitan lord Northesk do Londynu z zapieczętowanem listem do samego Króla, od delegatow zbuntowanych maytkow; ale ich żądania dotąd bardzo są smieszne. Szczegulniey nalegaią nato, aby żaden maytek na woiennym okręcie nie był karany, poki od 12 przysięgłych maytkow nie będzie za winnego uznany, i aby maytkowie i podofficyerowie trzy piąte części pryzowych pieniędzy brali. — Prezydent R. Parker, który podobnie do Kromwella postępować sobie zaczena, i na którego głowę 1000 f. szt. nadgrody wyznaczono, iest Roberspierrem flotty. Ten człowiek był początkowo knapem w Perth, gdy zaś rząd owę konwencyą w Szkocyi rozpruszył, schronił się do Londynu i był podsekretarzem korrespondującego towarzystwa. Nie dawno kazawszy zabrać iednemu szyprowi cały ładunek swieżych minogow, miał tyle nie roztropności, że n dał afsygnacyą do kommissarzy admiralicyi do zapłacenia za, nie, a kapitanowi lord Northesk następuiący paszport wydał: " Jesteś tym umocowany i rozkazuie ci się, gdzie kolwiek bądź się Król znayduie oddać mu rezolucyą delegatow, i w przeciągu 54 godzin od teraźnieyszey daty z odpowiedzią powrocić. Zwoiennego okrętu Sandwich d. 6 czerwca o godzinie 3 po południu R. Parker, prezydent. " Na okręcie Monmouth został podporucznik po krotkim wysłuchaniu za ty-

)2(

ranią przeciw maytkom 12 kiiow na gołe plecy, ostrzyżeniem i ogoleniem głowy ukarany.

Rząd iest mocno rezolwowany nie zezwalać na przesadzone żądania buntownikow, które przez hrabiego Northesk do Króla posłali. Nim hrabia dla swey popularności, którą ma między maytkami do Londynu ze łzami w oczach odiechał, wiedząc iż nic nie wskura, poprzysięgli maytkowie na Biblią, że nic z podanych pretensyi nie odstąpią. Na zbuntowaney flocie panuie z resztą karność i trzeźwość. Idący okręt z zachodnich Indyy z arakiem, dostał natychmiast paszport od delegatow i z ładunku nic nie wzięto. Prezydentowi Parker, ofiarował ieden podrożny na innym okręcie szklankę wina; ale iey nie przyiął, wymawiaiąc się że od d. 12 maia niepiie tylko piwo. Delegatowie zbuntowaney flotty naradzali się, gdzieby popłynęli, gdyby potrzeba było na morze poyść, czego teraz będzie ciężko dokazać. Większość radziła do Irlandyi, drudzy na wyspę Orkney, ale żaden do Francyi ani do Hollandyi. Okręt Serapis od 44 armat i dwa inne oderwały się od buntowniczey flotty, która do nich ognia dawała; wiele innych okrętow, na których maytkowie przychylni są Królowi, chcą to samo uczynić. Dawni delegaci 10 liniowych okrętow w Plimut, gdzie zupełna spokoyność panuie, posłali adreſs do maytkow przy Nore, w którym ich wzywaią aby do porządku powrocili, ponieważ ich postępek iest zakałem dla imienia maytkow Angielskich. Podobny adreſs posłała do nich flotta admirała Curtis, która z Spithead wyszła dla złączenia się z admirałem Duncan. Zatrzymane od buntowników okręty kupieckie na których się prędkiemu zepsuciu towary znayduią, wolno od nich puszczone zostały. Wysłano iuż, iak tuteysze pisma przywodzą, do Roſsyyskiego admirała depesze, który pod naszemi brzegami stoi, zapraszaiąc go aby się pod Nore zbliżył, do przyłożenia się do podbicia buntownikow; ale słychać że miał to odmowić, maiąc rozkaz powrocenia z swoią flottą do Roſsyi. Buntownicy używaią dotąd w swoich pismach Francuzkich republikanckich wyrazow, i temi ie słowy kończą: Pozdrowienie i braterstwo &c. Neutralne okręty wolno przepuszczaią.

Dla zapobieżenia ucieczce zbuntowaney części flotty, wyszedł gabinetowy rozkaz do Panow Trinity (który iuż nawet wykonany) aby wszystkie znaki morskie i beczki w trzech kanałach, które do Tamizy prowadzą pozdeymować, a bez tych nader niebezpieczno na morze się puścić. Gdy chciano blisko Nore stoiącą beczkę sprzątnąć, wypadła łodz w 40 ludzi na łodz Trinity, ale ta przecię szczęśliwie uciekła. Na wyspie Grain i Sheppy, gdzie maytkowie dla rabunku wylądowali, przyszło do małych utarczek między niemi i żołnierzami, gdzie 5 maytkow i 1 żołnierz ranionych zostało. W Deptford uwięziono iednego delegata, który miał rysunki okrętowych warsztatow w Shernes i Chatam i zdradziecką korrespondencyą w kieszeni, która więcey spolnikow odkryie. W tych miastach iest wszystko do obrony gotowe ieżeliby buntownicy wylądować chcieli.

Woienny okręt Lancaster, który nie daleko od wieży prochowey w Purfiet stoi, o którego los drżeliśmy, po niektórych negocyacyach poddał się. Kapitan Wels wiele się do tego przyłożył, wystawiaiąc

maytkom niebezpieczeństwo, które im grozi, gdy Król przeciw nim deklaracyą wydał i cały narod niechęć swoią przeciw nim łączy znim. Na wysłanvch delegatow z Nore, którzy wszystkim niechcącym się zniemi łączyć śmiercią grozili, dano z tego okrętu ognia dla przymuszenia ich do odpłynienia.— Około 150 okrętow z węglami stoi przy Nore, którym zbuntowana flotta żywność odebrała.

Na ostatnim zgromadzeniu klubu Wigow uradzono: że zasłużonemu jenerałowi Polskiemu na znak szacunku za iego wysokie cnoty, wspaniałe i przykładne starania w obronie i ratunku swey oyczyzny, szpada w podarunku będzie dana. P. Fox proponował potym, aby do wygotowania i oddania mu tey szpady wyznaczyć pułkownika Tarlton, żeby i mu ią w imieniu klubu Anglii oddał; przy tym opowiedział zaraz przyczynę dla czego się od parlamentu odsunął, przywodząc, iż przewaga korony tak wielka iest, że iego mowy naymnieyszego wrażenia nie czynią.

Podczas ostatniey audyencyi oddano Krolowi wiele adresśów, w których proszą Krola aby teraźnieyszych ministrów zatrzymał; ale wszelako spodziewamy się wielkiey odmiany w administracyii. Lord Thurlów, Xżę Leeds i hrabia Moira są uważani iako mężowie, posiadaiący ufność w narodzie. Niektóre pisma mówią, że P. Pitt sam złoży swóy urząd i w wydziałach administracyi podobno inny podział nastąpi. P. Dundas przyydzie na mieysce Xcia Portland, a Xżę ten na mieysce Pitta, iako pierwszy lord skarbu, hrabia Moira, na mieysce lorda Grenville &c.

Z Irlandyi przychodzą spokoynieysze i pomyślnieysze władomości, ponieważ co raz więcey zakątków odkrywaią, i burzą, gdzie defenderowie i buntownicy swe schadzki miewaią i swoią broń do woyny domowey kuią. Zadnego wątpienia niemasz, że spisek iak bądz wielki, zupełnie się rozbiie, ieżeli im Francuzi nie potrafią przybydź na pomoc. Tamteyszey armii i millicyi podobne dodatki i pozwolenia iak w Anglii przyznano. W Newry odkryto spiskowego, który wszystkie taiemnice wydał i mieszkańcy północney części tego królestwa hurmem biegli do sędziego pokoiu zrzekaiąc się swego błędu, na wierność Królowi przysięgli. Nawet w zachodnich Indyach uspokoiono iuż kłótnie między tamteyszemi woyskowemi Na flocie admirała Kingsmill, która około Irlandzkich brzegów krąży panuie zupełna spokoyność i maytkowie okazali wstręt przeciw zbuntowanym maytkom w Nore.

Na rozkaz lorda maiora Londyńskiego ćwiczą się mieszkańcy miasta w broni, aby w nagłem przypadku z millicyą mogli czynić. Czytamy iuż nawet plan rządu, podług którego w nagłey potrzebie wszyscy patryotyczni mieszkańcy wszędzie maią bydź uzbroieni. Z Londynu dwa regimenta poszły nad brzegi.

Podług niektórych wiadomości, które iednak potwierdzenia potrzebuią, Francuzka z Brest flotta miała iuż na morze wyyść, i Bridporta flotta 22 liniowych okrętów mocna, miała za nią z Ouessant poyść.

Wschodnich Indyy kupiecka flotta wyszła iuz z St. Helens pod żagle; ieden tylko okręt, na którym maytkowie niespokoyni byli, został się.

Z Paryża d. 11. Czerwca.

Jak słychać, dyrektoryat odpowiedział na depeszę, którą od lorda Grenville odebrał, że pragnie odnowienia negocyacyi, ale żeby uniknąć podobnych trudności, iakie poselstwo lorda Malmesbury bezskutecznym uczyniły, potrzeba się wprzód na pewne przedugodne punkta zgodzić, prędzey nie mogą bydź paszporta dla Angielskiego pełnomocnika wydane. Jeżeli się ta propozycya dworowi Angielskiemu podoba, iest dyrektoryat gotów na sprawiedliwych i dla obydwòch narodów chwalebnych warunkach przyśpieszyć pokóy. Lord Grenville miał tu wcale 3 listy do Paryża pisać, ieden do dyrektora Carnot, drugi do Barthelemiego, a trzeci do ministra Lacroix. — Dyrektor Barthelemy nie maiąc żony ma stół u swego kollegi Carnot.

Jenerał Buonaparte pisał list d. 15 prairial (d. 3. czerwca) do dyrektoryatu w tey treści: " Posyłam wam, Obywatele Dyrektorowie przez jenerała Serrurier 22 chorągwi, które w ostatnich rozprawach w Niemczech, lub przeciw Wenecyanom zdobyte zostały. Jenerał Serrurier, który dawniey Mantuę zdobył (Buonaparte daie mu tu wielkie pochwały) iest względem siebie bardzo ostrym, a czasem i względem drugich. Nie nawidzi intryg i intrygantów. Rozumiem że będzie bardzo dobrym do kommenderowania Cysalpińskiey rzeczypospolitey woyskami, i dla tego proszę was odeślijcie mi go zaraz nazad.,,

Nobile Rivarola przybył tu iak nadzwyczayny Genueński poseł.

Jenerał Buonaparte 12,000 woyska około Genui postawił, i bywszego hrabie go d'Entraignes kazał we Włoszech aresztować i iego papiery dyrektoryatowi odesłał.

Z Paryża d. 13. Czerwca.

Przedwczorem znowu kuryer z Londynu do dyrektoryatu przybył, z prozbą o paszporty dla Angielskiego negocyatora do zawarcia osobnego pokoiu. Oprócz Portugalii i Niemiec Anglia iest tylko iedno mocarstwo, z którym wypada osobny pokoy zawrzeć. Lecz zdaie się że pierwszy kuryer Angielski, nie przywiozł tylko depesze zamykaiące w sobie żądanie Anglii, aby mogła swych deputowanych na kongreſs wysłać i do powszechnego pokoiu należeć; ale dyrektoryat nie może przeciw swemu systematowi postąpić, musi z każdym mocarstwem osobny pokóy wprzód zawrzyć, nim do kongreſsu może przystąpić. Odpowiedź, którą dyrektoryat Angiii dał nie iest ieszcze urzędownie oznaymioną.

Jenerał Buonaparte oderwał od Włoskiey armii pod jenerałem Joubert 12,000 woyska dla utrzymania spokoyności w południowych departamentach, dla zapobieżenia mordom i powrotowi emigrantów.

Profeſsor Fabricius z Kiel, który się tu od kilku dni znayduie, odwiedzaiąc swego przyiaciela dyrektora Lareveiller-Lepeaux, zastał u niego jenerała Maſsenę. Lepeaux poznawał iednego z drugim temi słowy: iednemu z naywiększych jenerałów, prezentuię naywiększego badacza natury. Mci Panie, rzekł Fabricius do Maſseny, od dawnego czasu przyzwyczailiśmy się twe imię z uszanowaniem wymawiać. Ten komplement tak ucieszył tego bohatera, że profeſsora serdecznie uściskał. Fabricius iest tu nadzwyczay szanowanym. Daubenton obchodzi

się z nim iak ż bratem, a reszta professo rów Muzeum historyi naturalney okazuią dla niego wielkie uszanowanie.

Dnia 11 przekładał znowu dyrektoryat obiema radom ciała prawodawczego smutny stan skarbu, i upraszał o 1 mill: 100,000 liwr: ponieważ nawet nie ma czym szpitalów i więźniów w Paryżu utrzymywać.

Jozef Buonaparte brat jenerała zasiadł iuż iako deputowany z Korsyki w radzie pięciuset.

Dzisieyszy Redaktor przywodzi: "Obywatel St. Aubin porównał długi kraiowe Anglii i Francyi; widać ztąd bardzo iasno o wiele stan skarbu we Francyi lepszy iest iak w Anglii. Niemasz żadney wątpliwości, że publiczny kredyt we Francyi mocnieyszy będzie, iak w Anglii, skoro pokoy zaufanie nazad przywróci, i gdy momentalne nieszczęścia, które rewolucya sprawiła, przez nowy i stały porządek rzeczy odwrócone zostaną. Oto są głównieysze porównania skarbu obywatela St. Aubin: Teraźnieyszy narodowy dług Anglii 9600 mill: wynosi, a Francuzki 4820 millionów; ludność W. Brytanii z Irlandyą wynosi około 10 mill: a ludności Francyi z Belgium 28 mill: mieszkańców; w Anglii przypada na każdego człowieka długu narodowego 960, a we Francyi 172 liwrow; w Anglii każdy morg gruntu iest 150 długu narodowego obciążony, a we Francyi 42 liwrow; w Anglii wynosi massa cyrkulujących pieniędzy około 600 mill: a we Francyi 1600 mill: liwr:; w Anglii prowizya od publicznych długow wynosi rocznie 248 mill: a we Francyi 241 mill: liwrów; czysty dochód Anglii wynosi rocznie około 516 mill: a we Francyi 1200 mill: liwrów; w Anglii każdy morg gruntu dla narodowego długu płaci rocznie podatku 5 liw: 9 s. a we Francyi 1 liw: 19 s. To porównanie skarbu (dodaie Redaktor) iest ieszcze z pożytkiem dla Anglii, a ze szkodą dla Francyi zrobione. „

Przybyły tu Genueński deputowany Nobile Rivarola, ma między innym przełożenia rządowi uczynić, aby naymnieysza cząstka kraiu Genueńskiego nie była Sardynii ustąpiona.

Teraźnieyszy exdoża Wenecki obywatel Manin, którego tam Buonaparte sam prezydentem miasta mianował, miał od kilku lat wspomnioney rzeczypospolitey teraźnieyszą reformę przepowiedzieć, i dla tego też od szlachty nie był lubiony.

Z Genui wiele mieszkańców, kupców &c. wyiechało; ale gdy rząd 4000 paszportow wydał, iuż potym zaprzestał ich dawać, aby ludzie nie wychodzili.

Louvet mówi w swoim dzienniku, że Puisay w zachodnich departamentach, znowu zaczęna bydź bardzo czynnym, że wiele szuanow na nowo się ruszyło, że nawet port St. Malo iest od nich zagrożony &c. Niektórzy mniemaią że te poruszenia szuanow, które wnet uśmierzone zostaną, z Angielskim obozem na wyspie Aurigny porozumienie maią. Cztery tysiące Anglików, którzy się dotąd na wyspie S. Marka znaydowali, na 4 woiennych okrętach ztamtąd odpłynęli; ale na wyspie Aurigny stoi ieszcze 120 namiotów.

Obywatel Bacher zawiaduie teraz interessami Francyi w Bazylei, i podług wszelkiego podobieństwa iuż tam więcey nie będzie nadzwyczaynego posła od rzeczypospolitey Francuzkiey, ponieważ związki między obiema temi kraiami nie

są iuż tak ważnemi iak dawniey były, a oprócz tego pokóy z Niemcami zmnieyszy tam pracę posła Francuzkiego.

Znowu tu kilka buntowniczych kartek przybito, ale te naymnieyszego wrażenia nie uczyniły.

W Wenecyi 350 osob za same polityczne mniemania dawniey uwięzionych, uwolniono.

Przy Angers pod czas zapadnienia kopalni, w którey się gatunek wulkanicznego wybuchnienia pokazał, 11 ludzi życie utraciło.

Z *Madrytu d. 30. Maia.*

Admirał Jervis trzyma ieszcze zawsze Kadyx w blokadzie. Mamy tu wiadomość, że się Anglicy w bliskości wyspy S. Troycy, a szczegulniey w prowincyi Caracas rozszerzaią i wiele tam kontrabandow robią.

Mówią że woyna z Portugalią w krótce się rozpocznie. Słychać, iż w ministerium nastąpi odmiana i nowego ministra woiennego będziemy mieli.

Z Medyolanu d. 10. *Czerwca.*

Minister Francuzki w Genui obywatel Faypult przybył tu d. 5 z dwiema członkami senatu Genueńskiego, i udali się zaraz do jenerała Buonaparte do Montebello. Konferencye tego dnia trwały aż do 8 wieczor, i odmiany, które w rządzie Genueńskim zaysdź maią, iuż są zadecydowane i uchwalone. Istotnieysze artykuły maią bydź następuiące: 1) Religia katolicka będzie utrzymana. 2) Kray Genueński będzie zachowany w całości, i lenności Cesarskie do niego będą przyłączone. 3) Rząd arystokracki będzie zniesiony ze wszystkiemi swoiemi prerogatywami. 4) Będzie ustanowiona rada tymczasowa z 23 członkow wybranych z całego kraiu, która wszystkie władze zastępować będzie poki nowa konstytucya ułożona nie będzie i przyięta od ludu. 5) Rząd na tych samych zasadach ustanowiony będzie, na których iest Francuzki. 6) Francya ten nowy rząd gwarantować będzie.

Nasza nowa konstytucya wyydzie nie długo z druku, i spodziewamy się, że niepodległość nasza w krotkim czasie będzie formalnie ogłoszona, na którą uroczystość ma tu 3 kommis: z Paryża przybyć. Jen: Buonaparte pisał list do administracyi ieneralney Lombardzkiey w wyrazach następuiących: Odebrałem wasz raport o wyborze osob do dyrektoryatu wykonawczego, do ministeryum i do ciała prawodawczego rzeczypospolitey Cysalpińskiey. Życzę wam iak naywiększey staranności używać, aby te trzy izby bez odwłoki były wygotowane; proszę was oraz abyście złączyli kommissyą konstytucyyną z woyskową, i podali mi plan urządzenia federacyi wszystkich gwardyy narodowych i woysk, które maią bydź na żołdzie rzeczypospolitey Cysalpińskiey. Dopiero pod czas federacyi będzie ogłoszona niepodległość rzeczypospolitey Cysalpińskiey, która iuż uznana iest przez naypierwsze potencye w Europie. To wielkie zgromadzenie będzie naypierwszem ziednoczeniem ludu Włoskiego. Na widok potężney massy gotowey zginąć, albo bydź wolną, nieprzyiaciele wolności, ieżeli są iacy w Lombardyi zadrżą ze strachu.

Niedawno z Mantui do Palmanowa posłano wiele amunicyi, artylleryi i 40 armat. Mówią że woyska Piemonckie, które się w tey stronie znayduią, są teraz pod kommendą jenerała Buonaparte.

DODATEK

DO N^{ru.} 53.

GAZETY KRAKOWSKIEY

W Niedzielę Dnia 2. Lipca 1797.

Z Neuwied d. 17 Czerwca.

Pismo tuteysze mieści w sobie następuiacy sen:

" Widziałem wszystkich potentatow Europy w Spa przy stoliku u kart siedzących. Scena była intereſsuiaca: Anglia krzyczy *Va la banque!* (Niech idzie cały bank!)— Francya tasowała karty, i mowi: tyle iuż wygrałem azarduie ten raz. Cesarz, który omało nie dawno solo nieprzegrał, rzekł: ia nie trzymam. Król Neapolitański iuż się był wcześniey cofnał. Król Sardynski od samey gry odstapił. Hollandya krzyczy: ia zawsze dostawiam. Krol Hiszpański nie poszczycił się żadnem tryumfem. — Pruſsak: ia gram zakryto. — Roſsya: ia czekam aż się gra skończy, chcę się przypatrzyć. Turcya: ia mam pierwszeństwo. Wenecya i Genua: my w kompanii gramy. Dania i Szwecya: to iest za wysoka gra, my nie gramy. Papież: ia paſsuie, móy skarb upadł. -- Buonaparte przyszedł do stolika, uderzył weń szpadą i to mnie obudziło. Szkoda że mi się dłużey nie marzyło, radbym się był dowiedział kto też naywięcy wygrał."

Z Bononii d. 1. Czerwca.

Nasza kommiſsya śrzodkowa ogłosiła następuiące zalecenia od jenerała Buonaparte z kwatery głowney Montebello d. 28 maia: Kommiſsya śrzodkowa rzeczypospolitey Cyspadeńskiey w przeciągu 48 godzin po odebraniu tego zlecenia zaprowadzi administracye departamentowe rzeczypospolitey Cyspadeńskiey, to iest Bonońską, Ferrarską, i iako nayprędzey w Romanii. 2 Skoro się zaprowadzenie uskuteczni, rząd tymczasowy Bononii, Ferary ustaie w swoich funkcyach, i zda sprawę administracyom. 3 Administracye departamentowe te same związki z kommiſsyą śrzodkową mieć będą, któreby miały z dyrektoryatem wykonawczym podług konstytucyi Cyspadeńskiey. 4 Naywyższy wydział do zupełny organizacyi rządu zachowa tę samę część władzy, która służyła ciału prawodawczemu. 5 Zgromadzenie powszechney obrony zleie swą władzę naiedne-

go z swych członkow, a reszta powroci do domu. 6 Ten delegowany rozkaz od kommifsyi śrzodkowy która mu nakaże organizacyą i kompletowanie batalionow Ferrarskich, Boneńskich i Romanii, legionu Cyspadeńskiego. 7 Od d. 29 maia bataliony Modeńskie i Regiańskie legiony Cyspadańskie, będą płacone od rządu tymczasowego Modeny. Zgromadzenie więc obrony powszechney niżeli się rozeydzie zamianuie iednego zswoich członkow, który za rozkazem administracyi Modeńskiey zatrudni się kompletowaniem i utrzymywaniem wspomnionych batalionow. 8 Jedna kompania artylleryi ma się złączyć z legionem Cyspadeńskim, a druga połowa poydzie do legionu Modeńskiego. 9 Piąty orszak będzie do Cyspadańskiey przyłączony. Legion Cyspadeński będzie złożony z 4 batalionów, dwoch kompanii artyleryi, i 120 ludzi iazdy zostawać będzie pod kommendą jenerała Brygady Recco. Każdy batalion będzie miał 1000 ludzi, i będzie organizowany iak bataliony Francuzkie. Zgromadzi się w Romanii. 10 Legion Modeński zgromadzi się w Ankonie, i składać się będzie z trzech batalionow, będzie organizowany i będzie miał przy sobie dwie kompanie kanonierow, i 120 ludzi iazdy. Jenerał Sahuget wszystkich sposóbow użyie do wykonania tego zlecenia.

Podpisano *Buonaparte*.

Od Menu d. 10. *Czerwca.*

Podług niektórych pism publicznych Anglia i Prufsy maią mieć zamiar ścisleyszego zwiazania się z sobą.

Z Berlina do Xiążęcia dwochmostów i nawzaiem kuryerowie nie ustannie się dotąd uwiia i.

Jenerał Hoche, o którym do tych czas mówiono że do Paryża poiedzie, spodziewany iest wkrotce na powrot do Friedberg.

Elektor Bawarski ma bydź niebespiecznie chory. Ponawiaią tu wieść, że Papież umarł i że śmierć iego dla politycznych widoków w Rzymie taią; ale podług listów nayświeższych pod d. 3 z Medyolanu pisanych, stan zdrowia Papieża miał się nieco polepszyć.

Z Frankfurtu d. 13. *Czerwca.*

Wczoray przeieżdżał tędy spieszno kuryer od Cefsarskiego dyrektoryalnego ministra hrabiego Łazańskiego z Wiednia, który swą podroż na Westfalią obrocił. Do głowney kwatery Cefsarskiey przybył także kuryer z Wiednia, i od tego momentu wieść się rozchodzi, że pokoy dla dworu Cefsarskiego bardzo zyskowny, iuż ostatecznie z Francyą nastapił.

Landgraf Hessenkasselski odprawił wczoray rewią przy Hanau, gdzie ieszcze ze 4 dni zabawi, i iak mówią Królowicza następcę Pruskiego w Pirmont odwiedzi. Francuzi czynili Landgrafowi wszelkie honory pod czas przeiazdu iego przez armie republikanckie. Oddział iazdy Francuzkiey konwoiował go z Giefsen aż do forpocztow Cefsarskich przy Ilmstackim moście, a w Friedburg go jeneralność Francuzka witała. Wczoray posłał tędy Landgraf w iakieyś okoliczności pułkownika Wurmb kuryem do Moguncyi i pierwey do Kafsel poroci dla przyięcia tam Xiężny Würtemberskiey z iey mężem, nim do Pirmont odiedzie.

Tuteysza gazeta donosi z Saxonii:" Wszystkie regimenta Saskie z których każdy przeszłey iesieni 100 ludzi powiększono, odebrały rozkaz bydź wgotowości do marszu. Cała armia Saska ma bydź do

40,000 ludzi powiększona. Żona Xcia następcy Maxymiliana odebrała po swoim rozwiązaniu od kraiowych stanow bukiet z 140,000 talarow."

Dnia 9 t. m. przebiegło przez Strazburg dwoch kuryerow ieden po drugim z Paryża do Wiednia. Depesze ich ściągać się maią do odnowionego otwarcia negocyacyi pokoiu z Anglią.

Gazeta Erlancka przywodzi, że Xiąże Repnin mianowany iuż iest od Imperatora Rossyyskiego posłem na kongress pokoiu.

Z Bruxelli d. 11. *Czerwca.*

Pogłoska iakoby dyrektoryat uwolnił xięży od wyznania przepisanego ustawą d. 7 Vendemiaire była za wczesna, i do tego wyznania wszyscy xięża pory pociągani będą, póki ustawa, która go nakazuie nie będzie odwołana. Z tym wszystkim prześladowania ustały; i chociaż urzędnicy policyi biegaią ieszcze około kościołów, iednak xięża nieprzysiężni nie doznaią przeszkody żadney w służbie ołtarza

Rzeczpospolita Batawska mocno się uzbraia w swoich portach; w Texel zbiera się wielka eskadra, o którey mowią, że iest przeznaczona do pewnego wylądowania. Przynaymniey to iest pewna, że w Midelburgu wielką liczbę Francuzkich i Batawskich żołnierzy wsadzono na okręty.

Z Weneckiego d. 7. *Czerwca.*

Nie do opisania iak wielkie summy Francuzi w pieniądzach, srebrnych kosztownościach &c. z Weneckiego lądowego kraiu wybrali; każdy choćby naymnieyszy kościoł musi się za swoie skarby i obrazy wielkiemi summami okupić. Te summy daleko więcey wynoszą, iak nałożone na ten kray kontrybucye. W wielu mieyscach biegali mieszkańcy z rożańcami do drzewa wolności, dla podziękowania Bogu za odzyskaną wolność. W większey części stałey ziemi bardzo są mieszkańcy do rewolucyi Francuzkiey przywiązani, tylko nowości względem religii nienawidzą. W Wenecyi przeszła szlachta wszelkich sposobow potaiemnie używa dla przeciągnienia ludu na swoią stronę. Naypierwsze familie Renieri, Gusti, Gussoni &c. udaią się co dzień między lud ubogi, chwalą szczęśliwą oddmiane, biorą ich do siebie na obiady, otwarte dla nich kompanie w swych pałacach ofiaruią, pożyczaią pieniędzy &c. Przez to uniknęli w Wenecyi wszystkich gwałtow, które na stałey ziemi przeciw szlachcie wydziwiano.

Z Hagi d. 10 *Czerwca.*

Wieść się rozchodzi że Anglia proponowała Francyi zawieszenie broni. Z drugiey strony mówią, że flotta zbuntowana popłynęła do Irlandyi; te obydwie wiadomości potrzebuią ieszcze potwierdzenia.

Z Wenecyi d. 9. *Czerwca.*

Tymczasowa nasza municypalność zatrudnia się organizacyą gwardyi, która z samych ochotnikow złożona będzie. Uchwaliła także nową przymuszoną pożyczkę millioa dukatow, która na exszlachtę, kupcow i ludzi maiętnych ma bydź nałożona. Znowu tu dzisiay przybyli deputaci od niektórych miast Istryi, dla pobratania się i ziednoczenia z nami. Mówią nawet, że się Ferrara oświadczyła ścisley z nami połączyć. Pod czas ceremonii kiedy drzewo wolności zaszczepiano, municypalność kazała rozdać ludowi 110 tysięcy dukatow.

Z Berlina d. 10. Czerwca.

Ma bydź rzecz pewna, że Król Jmć w przyszłym tygodniu wyiedzie do Pirmont; przed wyiazdem Króla hrabia do Keller mianowany ambassadorem w Wiedniu, poiedzie do swego przeznaczenia. Minister stanu baron de Hartenberg powroci wkrotce do Anspach. Jeszcze pewno nie wiemy na kogo padnie wybor do iechania na kongress pokoiu z strony Króla Pruskiego.

Z Manheimu d. 12. Czerwca.

Od armii Cesarskiey z Tyrolu &c. idzie 25,000 woyska do Niemiec; mieysce zgromadzenia ich iest Ingolstadt. Żona jenerała Mack została damą orderu gwiazdy krzyzowey.

Od wyższego Renu d. 13. Czerwca.

Pan Engelhard Redaktor gazety Bareytskiey od lat 33, umarł d. 22 maia w 54 roku życia swoiego.

Oprócz wybuchłey rewolucyi w Chinach (stoi w pismach publicznych) nastąpiła ieszcze rewolucya podobna w Tibet i w kraiach Azyatyckiego Papieża Dalai Lamy. Rokoszanie ani Lamy w tym charakterze, iak dotąd uznawać, ani żadnych kontrybucyy płacić mu nie chcą.

DONIESIENIA.

Dobra Mirow w cyrkule Radomskim leżące w cenie fiskalney 9449 zło: puszczone będą na d. 24 lipca r. b. przez licytacyą w C. K. administracyi dobr rządowych w Krakowie, całkiem lub w drobnych częściach, w sześcio-letnią dzierżawę, a to od dnia 24 czerwca 1797 aż do dnia 24 czerwca 1803.
Z strony C. K. pełnomocney zadworney Kommissyi. W Krakowie d. 25 czerwca 1797.
Jan Pinkas.

Na dniu 27 czerwca r. b. uciekła dziewczyna imieniem Dorota Szraybowna z urodzenia Niemka Warszawianka, lat maiąca 13 ale wybiegłość i dowcipność nad lata; wzrostu nie wielkiego, głowa duża nie w proporcyi wieku, włosy ostrzyżone ciemne sama biała, pochyła, oczy blado siwe, gadatliwa, umie troche pisać po Niemiecku i po Polsku; religi ewangelickiey, nałog też ma obrzydliwy, mieścić się nie może w czystym posłaniu. Jezli tę dziewczynę kto ma u siebie niech da zaświadczenie, a nadgrodę ieszcze nabędzie, aby ią trzymał dla wiadomości iey matki, gdyż oddana w opiekę; wzrostu małego, krępa; spodnice miała na sobie w paski błękitne płocienko, kamizelka biała dymowa, koszul kilka wzięła, fartuch Hollenderski. Ta Pani u ktorey ona była prosi o uwiadomienie do klasztoru Jchmć Panien Wizytek na biskupiu a zaręcza że żadnego poturbowania mieć ten nie będzie kto ią wziął, owszem wdzięczność i ieszcze dadzą odzienia) przez sumienie donieść n leży aby uchylić w szukaniu expensy, a matce iey nie czynić zasmucenia, a inaczey będzie w szukaniu krzywda z obu stron, ieśli po ludzku nie będzie dana wiadomość.

Uwiadomia się prześwietne Publikum, iż na Przedmieściu Zwierzeniec Nro: 270 znayduie się do sprzedania za mierna cenę wapno i dobrze wypalona cegła, tudzież drzewo bukowe i iodłowe suche. Ktoby sobie życzył kupować ma się udać do tegoż domu.

Dnia 10 następuiącego mie iaca b. r. będą w C. K. państwie Bodrzęcinie 3 Podazowe huty o 9 ranny godzinie w tamteyszy urzędowy kancellaryi na rok ieden publicznie zalicytowane.
Cena fiskalna wynosi Rynś: 300. Każdy licytować życzący ma 10ta część tęyże iako zareczne przed licytacyę złożyć, i dalszych dzierżawy kondycyy w Bodrzęcinskiey prefekturze dowiedzieć się może.

Obwieszcza się Antoni Kosicki Syn Alexandra, ktory od kilkunastu lat wyszedłszy z matką swoią z Krakowa do Warszawy, ażeby dał o sobie wiadomość lub osobiście się tu stawił dla odzyskania spadłey na niego sukcesyi.